

Protokoll från torvprovtagning förs på samma sätt som vid annan provtagning. Se exempel Figur 8.9.

Hantering av prover

Proverna skall hanteras och transporteras som övriga ostörda prover. Se tidigare avsnitt ”*Ostörda prover*”.

Provtagare för lermorän och annan mycket fast lera

Allmänt

I lermorän och annan mycket fast lera används ofta provtagare med öppna rör. I detta fall kan man som regel inte trycka ned en kolvborrtröstning till provtagningsdjupet med kolven på plats utan provtagningen får göras från botten av förborrade hål. Också när kolven lösgörs medför den totala tjockleken hos kompositprovtagare typ standardkolvprovtagare att den neddrivningskraft som krävs även då blir mycket stor. Lermorän innehåller dessutom normalt grövre partiklar som lätt skadar den ömtåliga eggen i standardkolvborren samtidigt som provdiametern är i minsta laget för detta material. I södra Sverige har ”ostörd” provtagning med öppna rör i lermorän har visat fungera bra i s.k. Baltisk lermorän medan funktionen är mer osäker i den fastare och grövre s.k. Nordostmoränen

Förborrning

Provtagning med öppna rör görs från botten av förborrade hål. Förborrnings-tekniken varierar beroende på det material som skall förborras. I ren fast lera kan den utföras med skruvborr och hålen står där normalt öppna. Finns lager av friktionsjord kan foderrör behövas för att inte material från dessa skall rasa ned i hålet. I lermorän med ett stort innehåll av grövre partiklar kan förborrning med skruvborr vara besvärlig och där lager eller linser av grövre jord fö-

Figur 8.27 Förborrning med "hollow stem auger". Den förberedda provtagaren som är klar att sänkas ned i centrumhålet syns upphängd framför skruven.